



**HORNONITRIANSKE BANE
PRIEVIDZA, a.s.**

VYHLÁSENIE HORNONITRIANSKÝCH BANÍ PRIEVIDZA K PETÍCIÍ PRIATEĽOV ZEME - CEPA

Pripravovaná ťažba neohrozuje ľudí ani región

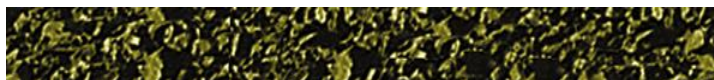
Priatelia Zeme – CEPA spustili petíciu za vyňatie doplnkov Územného plánu Trenčianskeho samosprávneho kraja, o ktorom sa má rokovať 26. marca 2018 na najbližšom zasadnutí zastupiteľstva TSK. Aktivisti požadujú vypustiť zámer preložky časti železničnej trate a koryta rieky Nitry, ktoré sa majú realizovať v súvislosti s pokračovaním ťažby uhlia v súlade so strategickými dokumentmi samosprávneho kraja. Tie pritom nebudú mať žiadny nepriaznivý dopad na okolitú krajinu a kvalitu života obyvateľov dotknutých oblastí.

Hornonitrianske bane Prievidza rozhodne odmietajú zavádzajúci a tendenčný obsah petície, ktorým Priatelia Zeme-CEPA účelovo manipulujú verejnú mienku a snažia sa ovplyvniť rozhodnutie poslancov TSK. To by mohlo mať nešťastný dopad na zamestnanosť, sociálnu stabilitu hornej Nitry, ako aj na naštartované procesy postupnej transformácie regiónu z uhoľného na mimobanský priemysel.

Od začiatku ako predložili Hornonitrianske bane Prievidza na Ministerstvo životného prostredia SR zámer prípravy ťažby uhlia v 12. poli Nováky, na posudzovanie jeho vplyvov na životné prostredie, tzv. EIA, okamžite začali odporcovia uhlia odborne nepodloženými argumentmi verejnosti podsúvať rôzne katastrofické scenáre a riziká.

Odborné stanoviská, vypracované v priebehu niekoľkých desaťročí dostatočne vyvrátili obavy z možného prievalu vôd do banských chodieb a z neodvratnej straty bojnickej liečivej vody. Viac ako sedem desaťročí ťažby uhlia na nováckom uhoľnom ložisku preukázalo, že Hornonitrianske bane Prievidza všetky pravidlá platné pre ochranu prírodných liečivých zdrojov v Bojniciach dodržiavajú a v mnohých prípadoch vykonávajú činnosti aj nad rámec určených zákonných povinností. A tento prístup si zachovávajú aj do budúcnosti.

Súhlasné stanovisko Ministerstva životného prostredia SR z decembra 2016, ktorým bolo završené posudzovanie vplyvov na životné prostredie, bolo v júli 2017 zrušené. Dôvodom však bola len procesná chyba ministerstva, ktoré nesprávne určilo účastníkov konania. Odborné argumenty a stanoviská neboli spochybnené, na nich sa nič nemení.



Ministerstvo životného prostredia v tejto veci zatiaľ nerozhodlo. Priatelia Zeme-CEPA sa však snažia ovplyvniť rozhodnutie poslancov a životy obyvateľov hornej Nitry, a to len na základe hypotetického čo by, „*ak by Hornonitrianske bane povolenie na rozšírenie nedostali a prekládka rieky a železničnej trate by sa neuskutočnila, bolo by to v rozpore s územným plánom...*“

Keďže odborné argumenty neboli spochybnené a uvedené ministerstvo už raz takýto súhlas vydalo, Hornonitrianske bane nevidia dôvod, aby ministerstvo menilo svoje pôvodné stanovisko. Územný plán TSK nie je nemenná dogma, reaguje na potreby kraja a v každom prípade musí rešpektovať rozhodnutie štátneho orgánu, nech bude akékoľvek.

Projekt prípravy ťažby uhlia v 12. poli Nováky bol spracovaný v súlade s dlhodobou koncepciou rozvoja ťažby. Nejde o otváranie novej bane, len o prirodzené pokračovanie ťažby v rámci otvoreného ložiska uhlia, tak ako to ťažobnej organizácii ukladá Banský zákon. Ten stanovuje povinnosť výhradné ložiská využívať racionálne, a to najmä vydobýť zásoby čo najúplnejšie, s čo najmenšími stratami.

Hlavným dôvodom pre uplatňovanie všeobecného hospodárskeho záujmu na výrobu elektrickej energie z domáceho uhlia, ktorý v energetickej koncepcii SR počíta aj s ťažbou uhlia z 12. poľa Nováky, je bezpečnosť dodávok elektriny a technická bezpečnosť elektrizačnej sústavy Slovenska.

Uhlie drží ceny energie stále relatívne nízko v porovnaní so zelenými veľmocami. Vo svete je stále najväčším a najrozšírenejším energetickým zdrojom. V Európskej únii viac ako štvrtinu elektrickej energie produkuje 280 uhoľných elektrární. Poľsko vyrába až 80%, Česká republika a Nemecko po 50% energie z uhlia.

Slovensko má ťažbou 1,8 miliónov ton uhlia len zanedbateľný, 0,36 %-ný, podiel na celkovom objeme produkcie v rámci Európskej únie . Z domáceho hnedého uhlia vyrábame len 5 – 8% energie v Elektrárni Nováky, jedinej ekologizovanej elektrárni, na ktorú sa slovenská elektrizačná sústava môže už roky bez problémov spoľahnúť.

Nenahovárajme si, že naša krajina je ostrovom uprostred oceánu čistého vzduchu. Je tu však dlhodobo nízka „uhlíková stopa“ výroby elektriny. Tri štvrtiny vyrábanej elektriny je úplne bez emisií CO₂. Preto demagogické tvrdenia, že „*postupné utlmenie výroby elektriny z uhlia prinesie zdravotné benefity vo výške 500 miliónov eur ročne a pod.*“, nemožno považovať za dôveryhodné a pravdivé. Nie sú postavené na odborných, a najmä aktuálnych a overiteľných zdrojoch, nepotvrdzujú ich ani oficiálne štatistiky ministerstva zdravotníctva.

V roku 2015 prešla Elektráreň Nováky rozsiahlou rekonštrukciou a modernizáciou, týkajúcou sa ekologizácie spalín. V súčasnosti plní limity emisných látok, vplývajúcich na životné prostredie, aj tie sprísnené, ktorých platnosť bude

Európska únia vyžadovať po roku 2021. Preto tvrdenia, že jej životnosť končí v roku 2021, nemožno považovať za objektívne.

Slovensko má len jediný domáci energetický zdroj – hnedé uhlie. Nemáme žiadny iný spoľahlivejší, lacnejší a ekologickejší domáci zdroj na vykrývanie výpadkov a zabezpečenie neprerušovaných dodávok elektriny v elektrizačnej sústave, ako je uhoľná elektrárň na báze domáceho uhlia.

Vzhľadom na to, že Elektrárň Nováky poskytuje systémové a regulačné služby, cena elektrického výkonu slúžiaceho pre zálohovanie poruchových výpadkov elektriny je rádovo 10 a viac násobne vyššia ako základná cena nakupovanej elektriny. Riešenie dovozom elektriny nie je z hľadiska bezpečnosti sústavy adekvátne, pretože v prípade výpadku každá krajina „zachraňuje“ v prvom rade seba. Riziká tohto stavu naplno odhalila plynová kríza v roku 2009.

Z domáceho uhlia sa v Elektrárni Nováky vyrobí okolo 1 500 megawatthodín elektrického prúdu. Takmer 3000 megawatthodín musí Slovensko ročne nakúpiť v zahraničí. Pri výrobe elektriny z domáceho uhlia nejde teda ani o ekologicky, ani ekonomicky nezmyselnú ťažbu, ako to verejnosti prezentujú „zelení aktivisti“. Natíska sa preto otázka, je ich zámerom zlikvidovať na Slovensku jediného domáceho producenta a nahradiť túto energiu dovozovou, za rádovo vyššie ceny?

Pondelkové rokovanie TSK dá odpoveď na to, akú silu majú u ľudí, ktorí nás zastupujú odborné argumenty voči demagogickým tvrdeniam obsiahnutým v petícii. Pri racionálnom a zodpovednom rozhodovaní je na miskú váh postavených 300 podpisov elektronickej petície voči budúcnosti 4000 občanov, ktorým zlé rozhodnutie poslancov môže vážne ohroziť ich zamestnanie a budúcnosť.

23. marec 2018